

Sygn. akt IC 2808/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Izabela Kosińska - Szota

Protokolant: Natalia Stokłosa

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2015 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa H. D.

przeciwko F. K.

o zapłatę 7 900 zł

i z powództwa wzajemnego F. K.

przeciwko H. D.

o zapłatę 1 475 zł

I. zasądza od pozwanego F. K. na rzecz powódki H. D. kwotę 7 431,27 zł (siedem tysięcy czterysta trzydzieści jeden złotych 27/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 8 stycznia 2015 roku;

II. umarza postępowanie co do kwoty 25,58 zł (dwadzieścia pięć złotych 58/100) w zakresie powództwa głównego;

III. oddala powództwo główne w pozostałej części;

IV. zasądza od pozwanego F. K. na rzecz powódki H. D. kwotę 3 035 (trzy tysiące trzydzieści pięć złotych) zł tytułem kosztów procesu;

V. zasądza od pozwanej wzajemnej H. D. na rzecz powoda wzajemnego F. K. kwotę 575 (pięćset siedemdziesiąt pięć) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 kwietnia 2015 roku;

VI. oddala powództwo wzajemne w pozostałej części;

VII. zasądza od powoda wzajemnego F. K. na rzecz pozwanej wzajemnej H. D. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem kosztów procesu;

VIII. nadaje wyrokowi w pkt V rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Powódka H. D. wniosła o zasądzenie od pozwanego F. K. kwoty 7 900 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 6 400 zł od dnia 17 sierpnia 2014 roku i od kwoty 1 500 zł od dnia wniesienia pozwu oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że strony zawarły umowę o dzieło na mocy, której pozwany podjął się wybrukowania placu o powierzchni (...) m⁽²⁾ kostką brukową, wymurowanie muru oporowego granitem, wykonania wejścia i schodów, ułożenia płytek elewacyjnych, naprawienia tarasu przez położenie płytek na nieruchomości powódki w K. przy ulicy (...). Powódka podniosła, że w trakcie prowadzenia prac ustnie strony ustaliły, że pozwany dodatkowo ułożył kostkę brukową przed garażem. Powódka wskazała, że po ułożeniu kostki na placu okazało się, że powierzchnia nie jest naruszona, gdyż występowały w wielu miejscach obniżenia i na żądanie powódki pozwany ponownie ułożył kostkę na placu, lecz bez pozytywnego efektu, ponieważ powierzchnia nadal była nierówna. Ponadto powódka podała, że na początku lipca 2014 roku pozwany zaprzestał wykonywania pracy, powódka wezwała go ustnie do ukończenia dzieła, wyznaczając dodatkowy termin wskazując jakie prace powinny być jeszcze wykonana oraz wady, jakie wystąpiły, jednocześnie powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 6 400 zł tytułem obniżenia ceny za wadliwie położoną kostkę brukową na powierzchni (...) m⁽²⁾. Powódka podniosła, że wypłaciła pozwanemu wynagrodzenie w łącznej kwocie 14 000 zł, zleciła ponowne położenie kostki brukowej H. K. (1) i za pracę zapłaciła 6400 zł, zaś prace za usunięcie wad oraz ukończenie dzieła wyniosą 1 500 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych, podnosząc iż za wykonanie dzieła strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 11 000 zł, zaś powódka ustnie zleciła pozwanemu położenie kostki brukowej przed garażem. Pozwany potwierdził, że przełożył kostkę brukową na powierzchni około (...) m², przy czym nie z powodu zbierania się wody, ale ze względu na fakt, iż powódce nie odpowiadał wzór ułożonej kostki i powyższą usługę pozwany wykonał bez dodatkowego wynagrodzenia. Ponadto pozwany wskazał, że przy ponownym ułożeniu kostki brukowej powódka nie zgłaszała żadnych zastrzeżeń, natomiast pozostałe prace wykonywane przez pozwanego objęte umową pozwany wykonał zgodnie z wytycznymi i oczekiwaniami powódki, a o zadowoleniu z wykonywanych prac świadczy wypłacona cyklicznie pozwanemu zaliczka. W ocenie pozwanego, powódka nie wykazała, by zleczone prace były przez niego wykonywane nieprawidłowo, jak również nie udowodniła wysokości szkody, powódka nie przedłożyła rachunku za ponowne rzekomo ułożenie kostki brukowej, które to prace miał wykonać H. K. (1). Zdaniem pozwanego wniosek dowodowy o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa jest chybiony, ponieważ powódka we własnym zakresie ponownie wykonała roboty budowlane, które są przedmiotem sporu.

W pozwie wzajemnym F. K. wniósł o zasądzenie od pozwanej wzajemnej H. D. kwoty 1 475 zł i zasądzenie od powódki – pozwanej wzajemnej na rzecz pozwanego powoda wzajemnego kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wzajemnego powód wzajemny wskazał, że powódka - pozwana wzajemnie w trakcie prowadzonych prac zleciła wykonanie dodatkowych robót, które nie były wyszczególnione w umowie o dzieło z dnia 26 maja 2014 roku i obejmowały ocieplenie ściany garażu styropianem o powierzchni około (...) m⁽²⁾ na kwotę 375 zł, wykonanie murka ogrodzeniowego o powierzchni (...)m⁽²⁾ o wartości 400 zł, wykonanie chodnika pomiędzy kotłownią a murem sąsiada z kół granitowych o wartości 200 zł, wykonanie murku oporowego z bloczków betonowych (...) m⁽²⁾ o wartości 200 zł i ułożenie deszczówki pod kostką brukową z odpływem na pole sąsiada o wartości 300 zł, mimo że roboty zostały wykonane przez pozwanego powoda wzajemnego w sposób prawidłowy powódka odmówiła zapłaty za wykonane prace.

Powódka - pozwana wzajemna uznała pozew wzajemny do kwoty 575 zł wnosząc o oddalenie powództwa w pozostałej części i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu podnosząc, że nie dała powodu do wytoczenia powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 maja 2014 roku powódka - pozwana wzajemna H. D. zawarła z pozwanym - powodem wzajemnym F. K. umowę o dzieło, na mocy której F. K. zobowiązał się do wykonania na nieruchomości powódki – pozwanej wzajemnej

położonej w K. przy ul. (...) robót polegających na wybrukowaniu placu kostką brukową o powierzchni (...) m², wymurowaniu muru oporowego granitem, wykonaniu wejścia i schodów, położeniu płytek elewacyjnych i naprawie tarasu i położeniu płytek. F. K. zobowiązał się ukończyć dzieło do 30 czerwca 2014 roku. Strony ustaliły wynagrodzenie w wysokości 11 000 zł.

Dowód: umowa o dzieło z dnia 26.05.2014 r. – k. 10 – 11

Przed zawarciem powyższej umowy ze względu na rosnące tam winne latorośle jeszcze przed wypuszczeniem przez nie liści, pozwany – powód wzajemny wykonał u powódki – pozwanej wzajemnej ocieplenie ściany garażu.

Dowód:

- zeznania świadka T. H. – k.48 verte

- zeznania powódki – pozwanej wzajemnej – k.55

Ponadto pozwany – powód wzajemny wykonał dla powódki – pozwanej wzajemnej wyłożenie chodnika płytami granitowymi. Za ocieplenie ściany garażu i wyłożenie tego chodnika należne wynagrodzenie wynosi 575 zł.

Okoliczność bezsporna

Pozwany – powód wzajemny najpierw wykonał niwelację terenu, jego zagęszczenie, po czym układał kostkę brukową. Pozwany – powód wzajemny nie posiadał odpowiedniej zagęszczarki, tylko lekką, dostarczoną przez inwestorkę. Przy układaniu kostki powstał problem z jej ułożeniem przy bramie. Po ułożeniu były nierówności i dołki, spoiny kostek były ułożone nierówno. Pozwany – powód wzajemny pożyczył od H. K. (1) cięższą zagęszczarkę, lecz po równaniu terenu tą maszyną powstały jeszcze większe zagłębienia. H. K. (1) po wizycie na nieruchomości powódki – pozwanej wzajemnej i rozmowie z nią i pozwanym – powodem wzajemnym wskazał, by lepiej rozebrać kostkę i ułożyć na nowo. Powódka – pozwana wzajemna powiedziała pozwanemu – powodowi wzajemnemu, by prawidłowo wykonał powierzchnię z kostki brukowej. Pozwany – powód wzajemny ściągnął kostkę i ułożył na nowo, lecz nie przyniosło to oczekiwanego rezultatu, ponieważ nadal były nierówności. Powódka – pozwana wzajemna ponownie powiedziała, by rozebrał kostkę i ułożył prawidłowo, lecz pozwany – powód wzajemny odmówił i opuścił nieruchomość powódki – pozwanej wzajemnej nie kończąc prac na schodach, nie spoinując płytek na tarasie, murku oporowego granitowego. Pozwany – powód wzajemny ponadto wykonywał u powódki – pozwanej wzajemnej jeszcze inne prace, takie jak wykonanie murka ogrodzeniowego, chodnika między kotłownią a murem sąsiada, murka oporowego z bloczków betonowych i ułożenie deszczówki pod kostką brukową z odpływem na pole sąsiada. Pozostałe prace nie wszystkie zostały ukończone przez pozwanego – powoda wzajemnego.

Dowód:

- zeznania świadka T. H. – k.48 verte

- zeznania świadka R. Z. – k.49

- zdjęcia – 4 a – 9

- zeznania powódki – pozwanej wzajemnej – k.55

- zeznania pozwanego – powoda wzajemnego – k.55 verte

Powódka - pozwana wzajemna spłaciła łącznie pozwanemu - powodowi wzajemnemu kwotę 14 000 zł, w tym 11 000 zł z tytułu prac określonych w umowie.

Dowód: - pokwitowania – k. 12

Pismem z dnia 4 sierpnia 2014 roku powódka działającego przez swego pełnomocnika wezwała pozwanego - powoda wzajemnego do zmiany sposobu wykonywania dzieła i poprawy, to jest wykonania obudowy schodów oraz naprawy tarasu zgodnie ze sztuką budowlaną do dnia 16 sierpnia 2014 roku wskazując, że po bezskutecznym upływie terminu zleci ona naprawę i dalsze wykonywanie dzieła innej osobie na koszt pozwanego - powoda wzajemnego i niebezpieczeństwo. Powódka - pozwana wzajemna w piśmie podniosła, że wykonywane prace związane z realizacją umowy wykonywane są w sposób wadliwy. Ponadto powódka – pozwana wzajemna wezwała pozwanego - powoda wzajemnego do zapłaty do dnia 16 sierpnia 2014 roku kwoty 6 400 zł tytułem obniżenia wynagrodzenia za wadliwie położoną kostkę brukową.

Dowód: - pismo z dnia 4.08.2014 r. – k. 13

Pozwany – powód wzajemny w piśmie z 18 sierpnia 2014 roku również działając przez swego pełnomocnika wskazał, iż prace zostały wykonane zgodnie ze sztuką budowlaną, a jakość wykonanych prac nie budziła żadnych zastrzeżeń zleceniodawcy. Ponadto podał, że na potrzeby wykonania prac nie został sporządzony projekt, a zleceniodawca na bieżąco nadzorowała zakres oraz jakość wykonywanych prac. Pozwany - powód wzajemny odniósł się do kwestii ułożenia płytek na schodach po prawej i po lewej stronie w sposób nie gwarantujący ich połączenia przy zachowaniu poziomów wskazując, że to powódka - pozwana wzajemnie zleciła wykonanie schodów taki sposób, aby zakończenie górnego schodka było w poziomie i nawiązywało do ułożonej kostki brukowej i stąd wystąpiły różnice poziomów schodów, na co zleceniodawczyni wyrażała zgodę i nie zgłaszała zastrzeżeń.

dowód: - pismo z dnia 18. 08.2014 r. – k.14

Na zlecenie powódki – pozwanej wzajemnej H. K. (1) dokonał przełożenia kostki brukowej w sierpniu 2014 roku, ponieważ kostka, która była wcześniej położona przez pozwanego - powoda wzajemnego była położona jedna wyżej, druga niżej. H. K. (1) na początku nie rozbierając jeszcze kostki, przejechał zagęszczarką po kostce, ale tylko gdzieś się wyrównało, lecz miejscami porobiły się dołki. H. K. (1) nie rozbierał tej kostki, którą powódka rozebrała we własnym zakresie i wówczas okazało się, że podbudowa pod kostką była nieprawidłowa, ponieważ było za mało kamienia, a za dużo piasku i z tego względu porobiły się zagłębienia. H. K. (1) niwelował teren: podsypywał tam, gdzie było za mało kamienia, a zbierał tam, gdzie było go za dużo i rozsypał 2 - 3 cm piasku i wówczas dopiero ułożył kostkę i zagęścił. Powódka była zadowolona z ułożeniem kostki. za tę usługę (...) zapłaciła H. K. (2) 6 400 zł.

Dowód:

- zeznanie świadka H. K. (1) – 46 – 47

- zeznania świadka J. O. – k.47 verte

- zeznania powódki – pozwanej wzajemnej – k.55

W ramach zakończenia realizacji umowy należy wykonać następujące prace: oczyszczenie spoin na styku schodów z murem granitowym i wyspoinować właściwie dobraną spoiną, wykonać murek granitowe na całej długości wysokości około 20 x 20 cm, dokończyć rozpoczęty murek z bloczków betonowych grubości 14 cm i oblicować go płytkami granitowymi zgodnie z ustaleniami, ściankę oblicować od zewnątrz i z góry, oblicować płytkami ceramicznymi boczki schodów, uzupełnić płytki elewacyjne przy drzwiach wejściowych, uszczelnić silikonem obrzeże tarasu z płytek po obwodzie, uzupełnić obłożenia filarka płytami granitowymi i uzupełnić spoinowanie okładziny granitowej wraz z jej uzupełnieniem. Inwestycja powódki nie była opisana właściwym projektem. Budowa była prowadzona w sposób chaotyczny. W związku z brakiem podstawowych narzędzi pracy podbudowa została wykonana nieprawidłowo – nie została w sposób prawidłowy zagęszczona - co skutkowało koniecznością dwukrotnego rozbierania jej i ponownego układania. W ułożeniu koryta odpływowego i występuje wada w stosunku do poziomu płytek schodowych, gdzie występuje próg do 8 - 12 mm stwarzający niebezpieczeństwo potknięcie się. Jest to efekt złej koordynacji pracy, gdzie nie ustalono jednolitego poziomu dla górnego poziomu schodów, które ułożono z płytek na podbudowie z betonu. Wartość prac pozostających do wykonania wynosi 1 031,27 zł. Prace polegające na przełożeniu kostki brukowej

wynoszą 6843,15 zł, w tym za rozebranie nawierzchni z kostki wykonane przez powódkę 2 730,85 zł, za wykonanie podsypki z piasku i ponowne ułożenie kostki 4 112,30 zł.

Dowód: - opinia biegłego sądowego z zakresu budownictwa Z. K. – k.73 - 100

Pozwany – powód wzajemny nie wzywał powódki – pozwanej wzajemnej do zapłaty należności za prace dodatkowe w postaci ocieplenia ściany garażu styropianem, wykonania murka ogrodzeniowego, wykonania chodnika pomiędzy kotłownią a murem sąsiada, wykonanie murka ogrodzeniowego z bloczków betonowych i ułożenia deszczówki pod kostką brukową z odpływem na pole sąsiada.

Dowód: - zeznania pozwanego – powoda wzajemnego – k.55 verte

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo główne zasługiwało na uwzględnienie w kwocie 7 431,27 zł.

Bezspornym było, że na podstawie umowy z dnia 26 maja 2014 r. pozwany – powód wzajemny F. K. podjął się ułożenia kostki brukowej na nieruchomości powódki – pozwanej wzajemnej H. D. o powierzchni (...) m⁽²⁾, wymurowania muru oporowego granitem, wykonania wejścia i schodów, położenia płytek elewacyjnych, naprawy tarasu i położenia płytek oraz prac nie objętych umową w postaci ułożenia kostki brukowej przed garażem, ocieplenia ściany garażu styropianem o powierzchni (...) m⁽²⁾, wykonania murka ogrodzeniowego, chodnika między kotłownią a murem sąsiada, murka oporowego z bloczków betonowych oraz ułożenia deszczówki pod kostką brukową z odpływem na pole sąsiada.

Spór powstał na tle jakości wykonanych prac i wartości ich wykonania zastępczego.

Na podstawie przeprowadzonych dowodów z dokumentów w postaci umowy z dnia 26 maja 2014 r., zdjęć, zeznań świadków, pisma z dnia 4 sierpnia 2014 r. i 18 sierpnia 2014 r., opinii biegłego sądowego oraz przesłuchania stron uznać należy, że pozwany – powód wzajemny wadliwie wykonał ułożenia kostki brukowej i nie dokończył rozpoczętych pozostałych prac. W związku z tym powódka – pozwana wzajemnie wezwała pozwanego – powoda wzajemnego do zmiany sposobu wykonywania dzieła i poprawy, a następnie co do kostki brukowej, zleciła jej wykonanie na nowo innej osobie – H. K. (1).

Przepis art.627 k.c. stanowi, że przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Natomiast zgodnie z przepisem art. 636 § 1 k.c. jeżeli przyjmujący zamówienie wykonywa dzieło w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową, zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonania i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu zamawiający może od umowy odstąpić albo powierzyć poprawienie lub dalsze wykonanie dzieła innej osobie na koszt i niebezpieczeństwo przyjmującego zamówienie.

Z zeznań świadków J. O. i H. K. (1), ale także częściowo T. H. i R. Z. wynika, że kostka brukowa została położona nierówno i na wezwanie powódki – pozwanej wzajemnej pozwany – powód wzajemny dokonał ułożenia kostki na nowo, lecz nie osiągnięto równego ułożenia kostki, wobec czego powódka – pozwana wzajemna ponownie wezwała pozwanego – powoda wzajemnego do prawidłowego jej ułożenia, lecz ten odmówił, po czym skierowała do niego wezwanie z dnia 4 sierpnia 2014 r., a następnie przystąpiła do wykonania zastępczego.

Zeznania świadka H. K. (1) i powódki – pozwanej wzajemnej jednoznacznie potwierdzają, że nierówności występujące na kostce były skutkiem nieprawidłowej podsypki tj. odpowiedniego zagęszczenia terenu pod kostką. Potwierdza te okoliczności dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa. Z zeznań świadka H. K. (1), T. H. i R. Z. wynika też, że kwestia zagęszczenia terenu pod kostką brukową była wynikiem braku odpowiedniej zagęszczarki przez pozwanego – powoda wzajemnego. W opinii biegły podał, że prace były prowadzone w sposób prymitywny przy użyciu podstawowych narzędzi budowlanych, a pozwany nie posiadał odpowiedniej zagęszczarki do podłoża wobec

czego podbudowa nie była w sposób dostateczny zagęszczona, a wierzchnia warstwa z piasku pod kostkę miała różną grubość. Z tych względów świadek H. K. (1) dokonywał ponownie niwelowania terenu, podsypywał kamieniem lub piaskiem w zależności od tego, gdzie było to potrzebne.

W ocenie Sądu, bacząc na treść zeznań świadków i stron stwierdzić należy, że istotnie pozwany – powód wzajemny nie wykonywał prawidłowo prac zleconych przez powódkę – pozwaną wzajemną. Zwrócić należy uwagę, że wprawdzie świadkowie T. H. i R. Z. wskazywali na rozebranie i zdjęcie kostki brukowej ze względu na to, że powódce – pozwanej wzajemnej pozwanej wzajemnej nie podobał się wzór, to jednak w tym zakresie nie sposób dać wiary tym zeznaniom. Z zeznań T. H. wynika, że po ułożeniu kostki brukowej przez pozwanego – powoda wzajemnego przyjeżdżał świadek H. K. (1) i rozmawiał ze stronami. Ponadto świadek H. K. pożyczał pozwanemu – powodowi wzajemnemu zagęszczarkę. Te okoliczności świadczą więc o nieprawidłowościach w ułożeniu kostki brukowej skutkujących zagłębieniami, a nie niewłaściwie ułożonym wzorem. Maszyna wibrująca byłaby zbędna, gdyby w istocie chodziło o ułożenie wzoru z kostki, wszak taką maszyną układu kostek się nie zmieni. Z tego względu, Sąd uznał, że zeznania świadków T. H. i R. Z. oraz pozwanego – powoda wzajemnego zmierzały w tym zakresie jedynie do nieudolnego wykazania, iż kostka była prawidłowo ułożona.

Sąd uznał, mając na względzie zeznania świadków H. K. (1), J. O. oraz powódki – pozwanej wzajemnej, a także opinię biegłego sądowego Z. K., że istotnie kostka brukowa została położona nieprawidłowo. Biegły sądowy w sposób wyczerpujący opisał nieprawidłowości związane z położeniem kostki. Zwrócić należy uwagę, że nie sposób przyjąć, by odpowiedzialność za nierówności w ułożeniu kostki ponosiła powódka – pozwana wzajemna, ponieważ nie dostarczyła odpowiedniego sprzętu typu zagęszczarka. To pozwany – powód wzajemny jako osoba powołująca się na swe doświadczenie w kładzeniu kostki i świadcząca profesjonalnie takie usługi, winien zapewnić takie wykonanie powierzchni z kostki brukowej, by była ona równa. Powódka – pozwana wzajemna i świadek J. O. wskazywali, że idąc po kostce brukowej wyczuwało się nierówności.

Skoro pozwany – powód wzajemny nie wykonał prawidłowo kostki brukowej po ponownym wezwaniu, to powódka – pozwana wzajemna miała możliwość zgodnie z w/w przepisem art.636 § 1 k.c. powierzyć prawidłowe wykonanie innej osobie, co też uczyniła zlecając te czynności H. K. (1). Za prace te zapłaciła 6 400 zł, co potwierdził świadek H. K. (1) w swoich zeznaniach, ponieważ ustalił koszt za (...) m⁽²⁾ 32zł, zaś powierzchnia wynosiła (...) m⁽²⁾ (powierzchnia wynikała z umowy z 26.05.2014 r.) i kwota ta podlegała zasądzeniu od pozwanego – powoda wzajemnego na rzecz powódki – pozwanej wzajemnej 6 400 zł. Sąd nie zasądził, jak chciała tego powódka podtrzymując w przeważającej części powództwo, kwoty 6 843,15 zł za prace zastępcze związane z ułożeniem kostki brukowej, lecz 6 400 zł, ponieważ w pozwie z tego tytułu domagała się kwoty 6 400 zł i taką też kwotę za te prace zapłaciła.

Wskazać należy, że z opinii biegłego wynika w sposób jednoznaczny, jakie prace w ramach zakończenia realizacji umowy należy jeszcze wykonać. Wyliczenia biegłego dokonane w opinii w kontekście posiadanych przez niego wiadomości specjalnych z zakresu budownictwa, a nadto w kontekście pozostałych dowodów w postaci zeznań świadków i zdjęć przedstawionych przez powódkę oraz jej zeznań wykazują, że do tej pory, mimo wezwania, pozwany – powód wzajemny nie wykonał spoin na styku schodów z murem granitowym, nie wykonał murka granitowego na całej długości, nie dokończył murka z bloczków betonowych, nie oblicował płytkami boków schodów, nie uzupełnił płytek elewacyjnych przy drzwiach wejściowych (choć powódka - pozwana wzajemnie wskazywała, że te zostały położone), nie uszczelnił silikonem obrzeża tarasu, nie obłożył filarka płytkami granitowymi i nie uzupełnił spoinowania okładziny granitowej. Wartość tych prac biegły określił na kwotę 1 031,27 zł, a więc na kwotę mniejszą niż żądała powódka – pozwana wzajemnie.

Zwrócić należy też uwagę, że zgodnie z zawartą umową powódka – pozwana wzajemnie miała zapłacić pozwanemu – powodowi wzajemnemu 11 000 zł. Z pokwitowań wynika, że łącznie zapłaciła 14 000 zł, a więc więcej niż obejmowała umowa. Dowodzi to tego, że za prace nieobjęte umową sporządzona na piśmie, powódka – pozwana wzajemnie płaciła pozwanemu – powodowi wzajemnemu. W kontekście przeprowadzonych dowodów zawnioskowanych przez strony, nie sposób uznać w odniesieniu do żądania z pozwu wzajemnego, za jakie prace konkretnie nie objęte umową strony się rozliczyły. Jednoznacznie tylko ustalono, że za prace związane z ociepleniem ściany garażu styropianem i wyłożenie

chodnika płytkami granitowymi powódka – pozwana wzajemna uznała ich wartość na 575 zł. Mając na względzie prace nie objęte umową na piśmie, które nie zostały przez pozwanego – powoda wzajemnego ukończone, w kontekście powyższego, Sąd zasądził na rzecz powódki – pozwanej wzajemnej kwotę 1 031,27 zł, zgodnie z wyliczeniem biegłego.

W ocenie Sądu opinia biegłego została sporządzona w sposób jasny, czytelny i profesjonalny. Biegły przeprowadził oględziny z udziałem obu stron postępowania, miał na względzie przeprowadzone przez Sąd dowody i na ich podstawie wysnuł prawidłowe wnioski, których żadna ze stron po doręczeniu jej opinii nie kwestionowała.

O odsetkach ustawowych od zasądzonych kwot orzeczono zgodnie z przepisem art. 481 § 1 i 2 k.c. Sąd nie uwzględnił żądania powódki – pozwanej wzajemnej zasądzenia odsetek od wcześniejszych terminów wskazanych w pozwie. Zwrócić należy uwagę, że w piśmie z dnia 4 sierpnia 2014 r. powódka – pozwana wzajemna wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 6 400 zł, ale nie wynika w żaden sposób, by kwotę tę zapłaciła już H. K. (1). Zresztą, w wezwaniu nie wskazywała na tę okoliczność, lecz na obniżenie ceny za wadliwie położoną kostkę brukową. Skoro powódka – pozwana wzajemna nie udowodniła, kiedy zapłaciła kwotę 6 400 zł H. K. (1), to nie może być mowy, by odsetki należały się od daty wskazanej w wezwaniu z 4 sierpnia 2014 r. Z tych względów Sąd zasądził od kwoty 7 431,27 zł odsetki ustawowe od daty doręczenia odpisu pozwu głównego pozwanemu, tj. od 8 stycznia 2015 r.

Sąd umorzył postępowanie w zakresie cofniętym przez powódkę – pozwaną wzajemną co do kwoty 25,58 zł, na mocy art.355 § 1 k.p.c. uwzględniając przepis art.203 § 4 k.p.c.

O kosztach procesu wywołanych powództwem głównym orzeczono na podstawie art.100 k.p.c. stosunkowo je rozdzielając. Powódka – pozwana wzajemna wygrała proces w 94 % (7 431,27 : 7 900), poniosła koszty 2 890,80 zł, na które składały się 395 zł należna opłata od pozwu, 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa, 1 200 zł koszty zastępstwa procesowego i 1 278,80 zł należność biegłego sądowego, zatem z tych kosztów 94 %, to 2 717,35 zł. Koszty pozwanego – powoda wzajemnego dotyczące pozwu głównego to 1 217 zł i z tej kwoty należy mu się 6 %, tj.73,02 zł. Odejmując od kwoty 2 717,35 zł kwotę 73,02 zł, to na rzecz powódki – pozwanej wzajemnej należało zasądzić koszty 2 644,33 zł.

Powództwo wzajemne podlegało zasądzeniu w kwocie 575 zł, tj. w kwocie uznanej przez powódkę – pozwaną wzajemną. Pozwany – powód wzajemny podał, że wartość prac polegających na ociepleniu garażu wynosi 375 zł, natomiast na wyłożeniu chodnika 200 zł i powódka – pozwana wzajemna zgodziła się z tymi wartościami.

Pozwany – powód wzajemny w żaden sposób nie udowodnił, zgodnie z przepisem art. 6 k.c., by wartość prac przez niego wykonanych, nie objętych umową, na które wskazywał w pozwie wzajemnym, prócz uznanych przez powódkę – pozwaną wzajemną, zasługiwała na uwzględnienie w pozostałym zakresie. Przede wszystkim zwrócić należy uwagę, że w odpowiedzi na pozew główny pozwany – powód wzajemny podnosił, iż powódka nie wykazała zasadności swego roszczenia, a jednocześnie utraciła już możliwość powoływania dodatkowych dowodów, mających świadczyć o zasadności pozwu zgodnie z art.207 § 6 k.p.c. W pozwie wzajemnym pozwany – powód wzajemny prócz dowodu z przesłuchania świadków i stron nie zawnioskował żadnego dowodu, nie wnosił o przeprowadzenie żadnych nowych dowodów na pierwszej rozprawie, czy choćby na rozprawie, kiedy Sąd dopuszczał dowód z opinii biegłego na wniosek powódki, zgłoszony już w pozwie. Wówczas taki dowód nie spowodowałby zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Tymczasem pozwany zaniechał tej czynności i dopiero, bo nawet nie w piśmie z dnia 1 września 2015 r., nadanym 2 września 2015 r., lecz w piśmie z dnia 2 września 2015 r. nadanym 4 września 2015 powołując się na przepis art.207 § 3 zd. 2 k.p.c. wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa.

Zgodnie z przepisem art.207 § 6 k.p.c. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowanym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. W ocenie pozwanego złożony wniosek nie spowodowałby zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Sąd był odmiennego zdania. Przede wszystkim pozwany – powód wzajemny winien sprostać wymaganiom z art.207 § 6 k.p.c., tak jak tego wymagał od powódki – pozwanej wzajemnej w odpowiedzi na pozew. Ponadto, uwzględnienie wniosku pozwanego – powoda wzajemnego po upływie czasu w dniu 7 września 2015 r. skutkowałoby wezwaniem pozwanego – powoda wzajemnego do uiszczenia części zaliczki w kwocie 200 wobec jego częściowego zwolnienia

od kosztów sądowych, sporządzenie opinii zajęłoby biegłemu kolejne 2 – 3 miesiące, następnie doręczenie opinii stronom i wyznaczenie terminu do złożenia ewentualnych zastrzeżeń. Niewątpliwie termin rozprawy nie mógłby być wyznaczony na 9 grudnia 2015 r., lecz na koniec stycznia 2016 r., bądź co bardziej możliwe, na luty 2016 r. Zatem niewątpliwie złożenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego dopiero pismem z dnia 2 września 2015 r. po pierwsze było spóźnione, ponieważ nie został on złożony najpóźniej do rozprawy, na której Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego, po drugie spowodowałoby zwłokę w rozpoznaniu sprawy, tym bardziej, że nie było żadnych okoliczności uniemożliwiających złożenie takiego wniosku wcześniej.

Sąd nie był w stanie na podstawie zeznań świadków T. H. i R. Z. oraz zeznań pozwanego – powoda wzajemnego określić wartości prac wykonanych przez pozwanego – powoda wzajemnego, które nie zostały objęte umową z dnia 26 maja 2014 r., a o których powódka – pozwana wzajemna nie wspomniała w pozwie głównym, prócz ułożenia kostki brukowej przed garażem. Skoro powódka – pozwana wzajemna kwestionowała wartość tych prac oraz ich powiązanie z pracami związanymi z pracami przy kostce brukowej, to powód winien był złożyć wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego w odpowiednim czasie. Mając na względzie treść odpowiedzi na pozew wzajemny uznać należy, że pozwany – powód wzajemny wykonał prace polegające na ociepleniu ściany garażu styropianem i wyłożył chodnik płytkami granitowymi i wartość tych prac wynosi 575 zł. Co do pozostałych prac pozwanego – powoda wzajemnego wskazanych w pozwie wzajemnym Sąd nie jest na podstawie zdjęć i dowodów osobowych ustalić, czy związane były z ułożeniem kostki brukowej. Sąd nie jest w stanie stwierdzić, czy wykonanie murka ogrodzeniowego o powierzchni (...) m⁽²⁾, wykonanie murka oporowego z bloczków betonowych (...) m⁽²⁾ i ułożenie deszczówki pod kostką brukową z odpływem na pole sąsiada wynikały z umowy. Jednak mimo braku dowodu z opinii biegłego wnioskowanej przez pozwanego – powoda wzajemnego, biegły sądowy z zakresu budownictwa wskazał w opinii na stronie 5 (k.77 akt sprawy), że „zgodnie z ustaleniami na wizji lokalnej oraz oględzin przedstawionego przez powódkę terenu stanowiącego zakres umowny prac ustalono, że w ramach zakończenia realizacji umowy należy wykonać następujące prace: (...) wykonać murek granitowy na całej długości, dokończyć rozpoczęty murek z bloczków betonowych i oblicować go płytkami granitowymi (...)”. Wskazuje to, że budowa murka granitowego wynikała wprost z umowy, zaś murek z bloczków betonowych podlegający dokończeniu, to murek, to murek z poz. 4 uzasadnienia pozwu. Zatem w tym zakresie powództwo F. K. nie mogło być uwzględnione, skoro wykonanie murka z bloczków betonowych wiązało się z pracami wynikającymi z umowy, choć wprost nie wskazanymi nazwowo w umowie.

Skoro pozwany – powód wzajemny nie wykazał wartości pozostałych prac – wykonania murka ogrodzeniowego, chodnika między kotłownią a murem sąsiada i ułożenia deszczówki pod kostką (co do tych prac zachodzą wątpliwości, czy nie były konsekwencją umowy), to Sąd ponad kwotę 575 zł powództwo wzajemne oddalił. Podnieść należy, że pozwany – powód wzajemny nie udowodnił też, by wcześniej wzywał do zapłaty z tytułu tych prac powódkę – pozwaną wzajemnie H. D.. Sąd z tych względów zasądził odsetki ustawowe od zasądzonej kwoty 575 zł od dnia doręczenia odpisu pozwu wzajemnego powódce – pozwanej wzajemnej, tj. od dnia 15 kwietnia 2015 r. mając na względzie przepis art.481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach procesu wywołanych pozwem wzajemnym orzeczono na podstawie art.101 k.p.c., zgodnie z którym zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Pozwany – powód wzajemny nie wzywał wcześniej powódki – pozwanej wzajemnej do zapłaty kwoty 1 475 zł, a po doręczeniu jej odpisu pozwu, uznała ona w części powództwo wzajemne. Ponadto w pozostałej części powództwo wzajemne zostało oddalone. Z tych względów powódce – pozwanej wzajemnie należą się od pozwanego – powoda wzajemnego koszty procesu w kwocie 180 zł, w odniesieniu do § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Skoro powódka – pozwana wzajemnie uznała powództwo co do kwoty 575 zł, to Sąd zgodnie z przepisem art.333 § 1 pkt 2 k.p.c. nadał w tym zakresie rygor natychmiastowej wykonalności.